

PARAZITOLOGICKÝ ÚSTAV SLOVENSKEJ AKADEMIE VIED, V. V. I.

PriF UK v Bratislave
Dekanát
Oddelenie vedeckovýskumnej činnosti
Ilkovičova 6
842 15 Bratislava

Vec: Posúdenie odbornej a pedagogickej spôsobilosti doc. Dr. rer. nat. Petra Vďačného, PhD.

Na základe žiadosti (č. 26/VEDA/2025) dekana PriF UK v Bratislave, prof. RNDr. Petra Fedora, DrSc., zo dňa 19.3.2025, som pristúpila k posúdeniu odbornej a pedagogickej spôsobilosti doc. Dr. rer. nat. Petra Vďačného, PhD. **v súvislosti so začatím konania na jeho vymenovanie za profesora v odbore inauguračného konania „Biológia“.**

a) Pedagogické pôsobenie uchádzača

Peter Vďačný aktuálne pôsobí ako funkčný docent a vedúci Katedry zoológie PriF UK v Bratislave, kde prednáša a vedie cvičenia v rámci predmetov „Fylogénéza živočíchov“, „Výzvy súčasnej biológie“, „Fylogenetika – teória a prax fylogenetickú systematiky“, „Teória druhu“, „Zoológická nomenklatúra“, „Evolučná biológia“, „Protistológia“, „Protozoológia“ a „Aktuálne problémy v biológii“. V predchádzajúcich rokoch sa venoval aj predmetom „Anatómia a morfológia živočíchov“, Zoológia bezchordátov“, či „Úvod do ekológie živočíchov“. V rámci pedagogickej činnosti sa aktívne podieľal na zavádzaní nových predmetov do výuky, ku ktorým pripravil aj učebné texty a učebnicu. Pedagogickej činnosti na PriF UK v Bratislave sa venuje nepretržite od roku 2010; do predloženia žiadosti o inauguračné konanie evidoval spolu 3182 semestrohodín výuky vo forme prednášok, cvičení a seminárov.

Pedagogická činnosť Petra Vďačného súvisí aj s pôsobením v skúšobných komisiách pre štátne skúšky, tak v bakalárskom ako aj magisterskom stupni štúdia, v komisiách pre obhajoby dizertačných prác, aj v odborovej komisii pre doktorandský študijný program „Zoológia“. Na PriF UK je poverenou osobou zodpovednou za uskutočňovanie, rozvoj a kvalitu študijného programu „Systematická biológia“ a „Zoológia“, a pre zabezpečenie profilových predmetov študijného programu „Zoológia“ na 3. stupni štúdia.

b) Vedecká tvorba uchádzača, vrátane vytvorenia vlastnej vedeckej školy

V rámci pedagogickej a zároveň vedeckej činnosti sa Peter Vďačný venuje aj školeniu mladých výskumných pracovníkov, ktorých sa snaží podchytiť už počas bakalárskeho štúdia. Doteraz bol školiteľom desiatich bakalárskych a šiestich diplomových prác, pričom traja z jeho študentov získali „Cenu rektora UK za vynikajúcu diplomovú prácu“. Peter Vďačný vyškoliť šiestich doktorandov, ktorí sa vďaka jeho vedeniu zaradili medzi úspešné vedecké osobnosti a traja z nich pokračujú vo výskumnej činnosti na pôde Duisbursko-Essenskej univerzity v Nemecku, Hebei univerzity v Číne, či na domovskej UK v Bratislave. Projekty dvoch dizertačných prác pod vedením Petra Vďačného získali „Cenu rektora UK za najlepšiu dizertačnú prácu v oblasti prírodných vied“ a „Cenu dekana PriF UK v Bratislave pre študentov doktorandského štúdia“.

Nosnou témou vedeckej tvorby a vedeckej školy Petra Vďačného je morfológia, diverzita a fylogenéza voľne žijúcich a endosymbiontných mikroorganizmov patriacich do kmeňa nálevníkov (Protista: Ciliophora). Vo výskume používa široké spektrum metodologických postupov, od tradičných protistologických metód (*in vivo* pozorovania, elektrónová mikroskopia a pod.) až po moderné molekulárne a bioinformatické prístupy. V rámci výskumu systematiky a fylogenézy voľne žijúcich nálevníkov Peter Vďačný opísal a klasifikoval desiatky nových druhov a podieľal sa na rekonštrukcii ich evolučnej minulosti. Jeho najvýznamnejším výstupom v tejto oblasti výskumu je monografia o rozsahu vyše 500 strán s názvom „Monographs of the Dileptids“, ktorú vydal spolu s profesorom Wilhelmom Foissnerom zo Salzburgskej univerzity v Rakúsku. Druhou výskumnou oblasťou, ktorej sa Peter Vďačný intenzívne venuje je diverzita a koevolúcia nálevníkov a ich symbiontné vzťahy s inými živočíchmi, predovšetkým zástupcami bezstavovcov, k čomu využíva viacero špecifických vedeckých metód, ako je stochastické modelovanie, fylogenetická korelačná analýza, ale aj sekundárna štruktúra rRNA molekúl na inferenciu robustných fylogenetických stromov. Využívanie moderných vedeckých metód Peter Vďačný zaviedol aj v oblasti molekulárnej taxonómie za účelom čo najpresnejšej determinácie študovaných druhov. Vďaka využitiu moderných molekulárnych prístupov bolo zistené, že hostiteľská špecifickosť endosymbiontných nálevníkov je pravdepodobne oveľa vyššia než sa predpokladalo na základe výsledkov morfológických a jednogénových analýz.

c) Prepojenie vedecko-výskumnej činnosti s praxou

Peter Vďačný sa v rámci svojich vedeckých aktivít venuje základnému výskumu, pri ktorom sa neočakáva priame prepojenie s praxou, či priamy spoločenský dopad. Napriek tomu, ním získané výsledky budú s vysokou pravdepodobnosťou základom pre ďalšie výskumy v oblasti štúdia diverzity, fylogenézy či koevolúcie druhov, a zavedené a štandardizované moderné metódy a prístupy budú využívané aj pri

riešení inej problematiky v odbore protistológie a protozoológie. Nemalým spoločenským prínosom Petra Vďačného je jeho vysoká úspešnosť pri výchove a formovaní ďalších generácií vedeckých pracovníkov a praktických zoológov.

d) Celkový profil uchádzača v kontexte získania titulu vysokoškolského profesora

Peter Vďačný počas svojej vedecko-výskumnej kariéry publikoval vyše 100 vedeckých prác evidovaných v databázach Current Contents Connect, je autorom jednej rozsiahlej monografie vydanej v zahraničnom vydavateľstve, jednej vysokoškolskej učebnice a jedných vysokoškolských skrípt. Na publikované práce aktuálne eviduje vyše 600 citácií (h-index 21, WOS). Bol/je úspešným riešiteľom štyroch projektov APVV (2x ako vedúci projektu), deviatich projektov VEGA (3x ako vedúci projektu) a jedného projektu financovaného rakúskou výskumnou agentúrou (Austrian Science Foundation). Profesionálne zručnosti a vedomosti zúročuje aj vo funkcii hlavného šéfredaktora časopisu „European Journal of Protistology“, je jedným z editorov vedeckého periodika „European Journal of Taxonomy“, zástupcom šéfredaktora v „International Journal of Systematic and Evolutionary Microbiology“ a členom redakčnej rady v „Journal of Eukaryotic Microbiology“.

Peter Vďačný je ako uznávaný odborník pozývaný na prestížne zahraničné akademické a výskumné inštitúcie, nadobudnuté skúsenosti odovzdáva svojim študentom a kolegom, a získané pracovné kontakty využíva na nadväzovanie ďalšej vedeckej spolupráce. Svoje skúsenosti z vedeckej kariéry intenzívne využíva v pedagogickej praxi, zavádza do výuky nové predmety a profiluje nové smery výskumu.

Záverom konštatujem, že doc. Dr. rer. nat. Peter Vďačný, PhD. výsledkami svojej odbornej činnosti a pedagogickými aktivitami v plnom rozsahu naplnil požiadavky ustanovené v platnej legislatíve pre získanie pedagogického titulu „profesor“ a predložená žiadosť o inauguračné konanie spĺňa všetky zákonom dané náležitosti.

V Košiciach, 2.4.2025

MVDr. Martina Miterpáková, DrSc.
Parazitologický ústav SAV, v. v. i., Košice